

Tammenlehvä Joutsa-Luhangan perinnetoimikunnan perustaminen

Kunnanhallitus 12.06.2023 § 132
143/00.01.02/2023

Asian valmistelija(t): talous- ja hallintojohtaja Matias Penttinen

Tammenlehvän Perinneliitto

Tammenlehvän Perinneliitto on perustettu vuonna 2003. Perinneliiton tarkoituksena on hoitaa ja vaalia Suomen vuosina 1939-1945 käymien sotien ja niiden veteraanien perinteitä. Liiton tavoitteena on löytää sellaiset veteraaniperinteen henkiset ja aineelliset ilmenemismuodot, jotka suomalaisen yhteiskunnan kannalta ovat tärkeitä ja muistettavia vielä vuosikymmenienkin kuluttua sekä löytää tälle perinteelle jatkuvuutta ylläpitävät vastuunkantajat. Toiminnan painopiste on valtakunnallisesti merkittävän perinneaineiston ja veteraanisukupolven arvojen vaalimisessa.

Valtioneuvoston asettama työryhmä

Valtioneuvoston kanslian asettama työryhmä on julkaissut 9.3.2023 ehdotuksensa, miten Suomen 1939-1945 käymien sotien ja veteraanien perinnettä tulevaisuudessa säilytetään. Työryhmä pitää tärkeänä, että veteraaniperinnetyön merkitys ja rahoitus tunnustetaan pitkäjänteisesti yli hallituskausien ja hallitusohjelmien. Koska veteraaniperinne ja -perinnetyö ovat kiinteä osa maanpuolustusta ja kulttuuriperintöä, niistä huolehtiminen kuuluu laajalle joukolla: useille järjestöille, yhdistyksille, säätiöille, kunnille ja seurakunnille sekä valtiolle.

Työryhmä teki ehdotuksen valtion roolista ja osallistumisesta rahoitukseen.

Keskeiset ehdotukset

1. Veteraaniperinteen edistäminen asetetaan puolustusministeriön ja sen hallinnonalan tehtäväksi. Veteraaniperinteeseen liittyvää tehtävää ei ole aikaisemmin määritetty millekään ministeriölle tai hallinnonalalle. Puolustusministeriö ohjaisi ja rahoittaisi tehtävänsä mukaisesti tulevaisuudessa veteraaniperinnetyön edistämistä.
2. Tammenlehvän perinneliitto olisi valtakunnallisen veteraaniperinnetyön vastuullinen organisaatio, ja puolustusministeriö rahoittaa tätä toimintaa. Veteraanijärjestöt perustivat Tammenlehvän perinneliiton vuonna 2003 vaalimaan veteraaniperinnettä.
3. Sodan ja rauhan keskus Muistin erityistehtäväksi määritetään veteraaniperinne, ja puolustusministeriö rahoittaa tätä toimintaa.
4. Opetus- ja kulttuuriministeriö määrittää veteraaniperinnetyön seuraavan kymmenen vuoden ajaksi yhdeksi museoiden, arkistojen ja tiedekeskusten erityiseksi painopistealueeksi, koska veteraaniperinne ja laajemmin sotasukupolven perintö on merkittävä osa suomalaista kulttuuriperintöä.
5. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa yhdessä muiden veteraaniperinnetyön toimijoiden kanssa veteraaniperinne 2025 -hankkeen, joka on suunnattu yläkoululaisille. Vuonna 2025 tulee kuluneeksi 80 vuotta toisen maailman sodan

päättymisestä ja 100 vuotta viimeisen sotien 1939-1945 asepalvelukseen kutsutun kokonaisen ikäluokan (1925) syntymästä.

Valtion vuosittaiseksi veteraaniperinnetyön rahoitukseksi ehdotetaan 1,1 miljoonaa euroa ja veteraaniperinne 2025 -hankkeelle 300 000 euron rahoitusta.

Työryhmän loppuraportissa on todettu, että veteraanijärjestöt ja Tammenlehvän perinneliitto ovat viime vuosien aikana kannustaneet alueita muodostamaan alueellisia veteraaniperinneyhdistyksiä tai juridisesti kevyempiä paikallisia perinnetoimikuntia. Nämä toimivat yhteistyötahoina Tammenlehvän perinneliittoon ja muodostavat alueellisten perinneyhdistysten verkoston.

Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys ry

Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys ry on perustettu 27.4.2023.

Yhdistyksen perustamiskirjan tuolloin allekirjoittaneet perustajat (24 kpl) ovat Sotainvalidien Veljesliiton Sisä-Suomen piiri ry, Sotainvalidien Sisä-Suomen Perinneyhdistys ry, Keski-Suomen Sotaveteraanipiiri ry, Rintamaveteraanien Keski-Suomen piiri ry, Keski-Suomen Sotavot ry, Keski-Suomen Lottaperinneyhdistys ry, Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry, Keski-Suomen Reserviläispiiri ry, Keski-Suomen Kadettiipiiri, Veteraanivastuu ry / Keski-Suomen keräyspiiri, Keski-Suomen Sotilaspoikien perinnekerho ry, Keski-Suomen Maanpuolustussäätiö sr, Keski-Suomen Rauhanturvaajat ry, Keski-Suomen liitto, Luonetjärven Sotilaskotiyhdistys ry, Jyväskylän Sotilaskotiyhdistys ry, Karjalan Liiton Keski-Suomen piiri ry, Keski-Suomen aluetoimisto, Ilmasotakoulu, Tammisunnuntain Killan Säätiö sr, Maanpuolustusnaisten Liiton Keski-Suomen Piiri ry, Keski-Suomen Kiltapiiri ry, Naisten Valmiusliitto ry / Keski-Suomen alueneuvottelukunta sekä Korsuveljesten kuntouttamislaitoksen kannatusyhdistys ry.

Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys ry:n toimialueena on Keski-Suomen kunnat ja kotipaikkana Jyväskylä. Yhdistyksen perustamiskirjaan on kirjattu perinneyhdistyksen tehtävät seuraavasti:

- huolehtia sotiemme veteraaneista, heidän puolisoistaan ja leskistään,
- valvoa heidän etujaan mm. hoito-, korvaus- ja kuntouttamisasiossa,
- tukea heidän kotona-asumistaan,
- luoda toimiva tukiverkosto kotona ja laitoksissa asuville veteraaneille, heidän puolisoilleen ja leskilleen,
- ylläpitää sotien 1939-1945 keskisuomalaisia sotilas- ja kotirintamaperinteitä sekä siirtää ne tuleville sukupolville,
- järjestää isänmaallisia tapahtumia ja juhlia yhdistyksen jäsenille ja toimijoille
- edistää toiminta-alueellaan maanpuolustushenkeä yhteistyössä eri järjestöjen ja viranomaisien kanssa,
- koordinoita ja yhteensovittaa maakunnassa ja kunnissa tehtävää perinnetoimintaa kuten itsenäisyyspäivä, kaatuneiden muistopäivä, kansallinen veteraanipäivä, puolustusvoimien lippujuhla, sotainvalidipäivä, perinnejoukkojen vuosipäivät, seppelien laskut ja muut veteraaniperinteen kunniatehtävät yhteistyössä kuntien, seurakuntien ja maanpuolustustyötä tekevien tahojen kanssa,
- laatia tapahtumista vuosisuunnitelma sekä
- tallentaa ja julkaista veteraaniperinnettä mahdollisuuksiensa mukaan

Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys ry:n perustamiskirjassa todetaan, että yhdistykselle perustetaan kuntakohtaiset perinnetoimikunnat, jotka vastaavat itsenäisinä toimijoina toiminta-alueensa perinnetyöstä. Toimikuntia ei rekisteröidä.

Tammenlehvän Joutsa-Luhanka perinnetoimikunta

Keski-Suomessa Joutsan ja Luhangan alue muodostaa yhden perinnetoimikunnan. Perinnetoimikunnan perustamisessa sekä Joutsan, että Luhangan kuntien rooli on keskeinen. Perustamisen jälkeen kuntien rooli vähenee ja aktiivisiksi toimijoiksi tulevat perinnetoimikuntaan liittyneet yhdistykset ja järjestöt. Joutsan kunta jää perinnetoimikuntaan jäseneneksi.

Tammenlehvän Joutsa-Luhangan perinnetoimikunnan perustamiskirjaluonnos on kunnanhallituksen nähtävänä esityslistan liitteenä. Toimikunnan perustamiskokous ja perustamiskirjan allekirjoittamistilaisuus pidetän torstaina 10.8.2023 klo. 18 Kuntalassa (osoite: Jousitie 40, 19650 Joutsa). Paikalle toivotaan kaikki veteraaniperinnetyöstä kiinnostuneet alueen toimijoiden edustajat. Lisäksi kunnanhallitus pyytänä kaikkia halukkaita järjestöjä liittymän perinnetoimikuntaan ja nimeämän toimikuntaan omat edustajansa.

Esittelij ä	Kunnanjohtaja Harri Nissinen
P ä ät ö sehdotus	Kunnanhallitus p ä tt ä n ä 1) hyv ä ksy ä Joutsan kunnan osalta perinnetoimikunnan perustamiskirjan 2) nimet ä Joutsan kunnan edustajaksi Tammenlehv ä n Joutsa-Luhanka perinnetoimikuntaan hyvinvointikoordinaattori Johanna Pajusen ja 3) valtuuttaa Johanna Pajunen allekirjoittamaan Joutsan kunnan puolesta perinnetoimikunnan perustamiskirjan.
P ä ät ö s	Hyv ä ksyttiin p ä ät ö sehdotuksen mukaisesti.